

▷ SZÖVEG ÉS FÉNYKÉP: FEKETE ISTVÁN

REPÜL A NEHÉZ BŐR...

KIS MAGYAR BASEBALLKÖRKÉP

„Good eye!” „Jó szem!” – hangzik el többször is két nyelven a biztatás az érdeiek kispadjáról a batter irányába.

A vendég hódmezővásárhelyiek villámkezü pitchere kicsit elbizonytalanodik, nehezen találja a strike zone-t. A következő swing jobban sikerül, ám a messzire elütött labdát a védők leszedik – flyout, a támadó kiesik. Az ófalusi

pálya háromsoros lelátójáról messzire hallatszik a maroknyi hazai szurkológárda ütemes tapsa, aminek ritmusát aztán egy kereplő töri meg.

Home runt sajnos nem látunk e békés vasárnapi délelőttön, de a magyar baseballbajnokság mai összecsapása így is tartogat látványos megmozdulásokat

Bár itthon sokan csak most ismerkednek a fenti kifejezésekkel, bármennyire hihetetlen, az amerikaiak nemzeti sportja több évtizedes múltra tekint vissza hazánkban. A magyar baseball egyik vidéki fellegrárában, Érden járunk. Bár a mérkőzés már javában tart, az amerikai Terry Lingenhoeel főedző széles mosollyal mesél az érdi baseball kezdetéről. Hosszas mérlegelés után 2002-ben határozta el, hogy megismerteti a tengerentúlon oly népszerű sportot a magyarokkal, s miután apróhirdetést adott fel a helyi újságban, alaposan meglepődött, hogy több mint hatvan gyerek jelentkezett baseballozni.

Eleinte a labdarúgópályán, 2008-tól pedig az érdi önkormányzattól kapott területen edzettek, immáron sokkal rendezettebb körülmények között. Mára száznál több igazolt játékos van a klubnak, ám Terry szerint a toborzás nehézkes feladat, mert a fiatalokat a sokkal népszerűbb csapatsportok – mint a foci – hamar felszívják.

A hazai hőskorszak mozaikos viszonyairól sokat elárul, hogy az amerikai tréner úttörőnek gondolta magát itthon, pedig ekkor már több hazai csapat, sőt, szövetség is létezett! A 80-as években a kubai, a japán és az

A 80-as években a kubai, a japán és az amerikai nagykövetség dolgozói kezdtek el játszani egymás között, és tették le az itthon a mai napig amatőr keretek között maradt játék alapjait...

Megtelt

A MAFC Rangers szentendrei vendégjátékára sokan kíváncsiak – többnyire családtagok és barátok. A honi baseball képviselőinek szeme előtt az amerikaifutball példája lebeg, amelynek népszerűségén nagyot lendített, hogy évek óta lehet élőben nézni a tévében

Csendélet az izbégi pályán

A folyamatos folyadékpótlás mellett a tápanyagforrás biztosítása is elengedhetetlen meccs közben

Úri muri

A labda fogyóeszköz és nem is olcsó: alsó hangon 2000 forint, ráadásul sok elvész vagy tönkremegy egy-egy meccs alatt

Szegregáció, sztrájk, szteroid

A baseball eredete a múlt ködébe vész. Bár különféle ütőjátékokat már egyes késő középkori francia kéziratok is említenek, a baseball – ahogyan mai formájában ismerjük – valószínűleg Angliában és Írországból született, majd angol pionírok közvetítésével került az Újvilágba, ahol az 1830-as években kezdett elterjedni.

1845-ben alkották meg a sportág szabálykönyvét, s egy évvel később került sor az első feljegyzett mérkőzésre. A hamar nemzeti sportnak kikiáltott baseball elterjedésének az amerikai polgárháború adott igazán nagy lendületet – az Unió katonái és az északi hadifoglyok

Taktikai utasítás felsőfokon

A szentendrei amerikai edzője eligazítást tart – természetesen angolul. Amúgy sem ritka, hogy az edzői intelmek angolul hangoznak el a meccseken, hiszen sok csapatnál vannak idegenlégiósok. A fiatal hazai játékosok így korán hozzászoknak a „kétnyelvűséghez”

Ennek a fele sem tréfa!

Az arcokon is látni, hogy nagy a tét, amikor a Red Wolves és a Rascals játékosai egymásnak feszülnek a baseball-bajnokság idején

Felállás

Az ütő az ún. home plate mellett áll, mögötte a catcher, majd a játékezőt követik a sorban. A támadó csapat célja, hogy az ütőjátékos elüsse a felé dobott labdát és futó legyen

Az amerikai profi baseball a nagy gazdasági világválságot és a II. világháborút is átvészelte, ám a liga sokáig szegregált maradt. Az áttörés Jackie Robinson nevéhez fűződik...

egyaránt sokat tettek a sportág népszerűsítéséért. 1876-ban alakult meg a Nemzeti Liga (NL), 25 év elteltével pedig az Amerikai Liga (AL), közben pedig létrejött a sportág női változata, a softball is. Az NL és az AL 1903-ban fuzionált, és létrejött az MLB (Major League Baseball), amely a nézőszámot tekintve ma a világ lelátogatottabb bajnoksága.

Az amerikai profi baseball a nagy gazdasági világválságot és a II. világháborút is átvészelte, ám a liga sokáig szegregált maradt. Az áttörés Jackie Robinson nevéhez fűződik, aki – miután 1947-ben a Brooklyn Dodgershez igazolt – az MLB első profi színes bőrű játékosa lett, megnyitva az utat ezzel a többi nem fehér sportoló előtt. A ligát többször is megbénították a játékosstrájkok, s a renoméjét komolyan kikezdte, hogy több sztár is tiltott teljesítményfokozók használata miatt bukott meg. Idén a koronavírus-járvány állította szinte leküzdhetetlen akadály elé az MLB-t, amely négy hónap csúszással, de augusztusban végül elstartolt.

Hazai pályán

A baseballt két kilencfős csapat játssza: a mérkőzés nincs időhöz kötve, és kilenc játékrészből, ún. inningből áll. Egy inningen belül mindkét csapat támad és védekezik is. Az a cél, hogy a támadó csapat ütőjátékosa a felé dobott labdát elüsse, s ha ez sikerült, az ütőjét eldobva elfoglalja a pálya különböző részein található bázisokat, majd a hazai bázishoz visszaérkezzen, amiért pont jár. A csapatok azután cserélnek helyet, hogy a védők a támadó csapat három ütőjét kiejtették.

Az elsöre kissé lassúnak és bonyolultnak tűnő sportág népszerűsítésében nagy szerepe lehet a Sport TV-nek, amely az idei szezonról kezdődően magyar kommentárral ad profi baseballmeccseket. A játékosok és edzők többnyire egyetértenek abban, hogy az itthon alig ismert sport megítélésének

Kihívások

A baseballban is fontos az utánpótlás-erősítés, ám a többi csapatsport komoly elszívó hatású. Itthon a baseball marketingje gyerekcipőben jár, a médiában leginkább kuriózumként jelenik meg

Arcrajz

Az USA-ban hagyomány, hogy a párharcok ideje alatt a játékosok nem borotválkoznak. Nincs ez másképp itthon sem, bár akad, akinek filccel kell pótolnia a hiányzó arcszőrt...

Frissítés

A létesítmények, az infrastruktúra sokat fejlődött az elmúlt években, már Érden és Pestszentlőrincen is sátorral fedett pályán lehet edzeni. A karbantartás – így a fűnyírás, a vonalazás – vagy épp a korszerűsítés azonban a játékosok feladata, ami sokszor saját zsebből megy

ez jól fog tenni, de azzal mindenképpen számolnak, hogy ettől kezdve még kevésbé kell majd lasszóval fogni a gyerekeket.

„Erre várok 15 éve!” – kommentálja hevesen Radácsi András, a Szentendre Sleepwalkers edzője, akit az izbégi pálya szélén faggatunk a közvetítések várható előnyeiről. Ő Miskolcon, középiskolás korában kezdett baseballozni, amerikai tanára szerettette meg vele a sportágat. Szentendren az utánpótlás bázisát a helyi iskolákban tartott bemutatóórákkal próbálják szélesíteni, s abban bíznak, hogy aki megkedveli a baseballt, később a barátait is magával hozza. A klubban amerikai edzők vezetésével folyik a munka, a létszám 50 felett van, közülük 30-35 fő az aktív edzéstől, a többiek hobbiszinten járnak le a klubba.

Nem volt ez mindig így: a többszörös magyar bajnok Sleepwalkerst néhány éve a megszűnés fenyegette, miután a klub gerince Budapestre költözött. A szentendrei pálya használatáért bérleti díjat fizetnek, amellyel pedig nekik kell a karbantartást is végezni. Szponzorok híján egyedül a tagdíjakra támaszkodhatnak, amelyekből csak a nevezésre futja, a nagyobb kiadásokat a csapat tagjai saját zsebből állják – most például egy ütőkretecre gyűjtenek, de a kerítés megerősítése, magasítása is napirenden van.

Szponzorok híján egyedül a tagdíjakra támaszkodhatnak, amelyekből csak a nevezésre futja, a nagyobb kiadásokat a csapat tagjai saját zsebből állják...

Nem könnyebb a helyzet a komoly baseball-múltra visszatekintő Jászberényben sem, ahol az átlakert melletti futballpályán zajlanak az edzések és a mérkőzések. A helyben sikersportágnak számító röplabda, kosárlabda és jégkorong sok gyereket vonz, létszámuk viszont a baseballnál sincsenek: a Stinky Soxnak jelenleg nagyjából harminc igazolt sportolója van.

Paripa és fegyver tehát van a jászsági klubban, pénz azonban – amatőr sport lévén – nem sok. „A bajnokságban 100 ezer forint a nevezési díj, ehhez jön még a játékvezetői díj, amit a csapatoknak kell kigazdálkodni és nem olcsó mulatság a felszerelés sem. Jászberényben az önkormányzat anyagilag is segíti a klubot (bár a koronavírus-járvány miatt idén erre nem jutott forrás), ehhez jönnek a tagdíjak, az adó 1%-felajánlások, sőt, az utóbbi 1-2 évben egy magánszemély is támogatta az egyesületet” – avat a részletekbe Kovács Balázs.

Sokkal jobb körülmények fogadják a baseballozni vágyókat az idei ezüstérmes Budapest Red Wolves-nál. A hét éve alakult csapat 2014-ben vette birtokba a pestszentlőrinci bázist, amely az idei bajnok Óbuda-Rascals létesítménye mellett a legkorszerűbb baseballpályának számít Magyarországon. A XVIII. kerületiek idén zsinórban harmadszor nyerték el a bajnoki címet a softball NB I.-ben, s komoly nemzetközi tapasztalatuk is van: tavaly a magyar, a szlovén, a horvát, a szerb és a szlovák bajnokság élcsapatai

„A bajnokságban 100 ezer forint a nevezési díj, ehhez jön még a játékvezetői díj, amit a csapatoknak kell kigazdálkodni és nem olcsó mulatság a felszerelés sem.”

Itt a magyar bajnok!

Az Óbuda-Rascals a Budapest Red Wolves ellen idegenben, a pestszentlőrinciek otthonában is győzedelmeskedni tudott, és megnyerte az idei évi bajnokságot

Megvan!

A meccsekhez már-már hozzátartozik, hogy játékosok és nézők együtt indulnak megkeresni a pályán túlra lőtt labdákat. Néha mint tűt a szénakazalban...

alkotta Interligában szerepeltek. „A nemzetközi porond a profikarriert el nem érő észak-, illetve közép-amerikai játékosok számára kifejezetten vonzó lehetőségnek számít” – mondja ottjártunkkor a baseballszövetség elnöke, a Red Wolves alapítója, Piros Szabolcs.

A Reds 2018-ban a Final Fourba jutással elérte, hogy indulhasson az A-csoportban, de a fiatalítást szem előtt tartva inkább a B-csoportban mérettette meg magát. Jelenleg ugyanis az utánpótlás fejlesztése a cél, mert amíg az elmúlt öt évben folyamatosan voltak félprofi játékosok – kanadaiak, ausztrálok és amerikaiak –, most jóval kevesebb a légiós. Viszont öt 15 éves srác is bekerült a felnőttcsapatba, mindannyian saját nevelésűek! – emeli ki Piros Szabolcs. A Reds-nél egyébként szintén a tagdíjából tartják fenn magukat, de néha pályázati forrásokat is megcéloznak.

Eközben Érden a mérkőzés lassan a végéhez közeledik. A szotyai már rég elfogyott, a hűtőtáskákból előbukkannak a szendvicsek is, de olyan is akad, aki pizzát rendel a pálya szélére – hiába, a három és fél órája zajló meccset lehetetlen étlen-szomjan végigülni. Ma a Hódmezővásárhely tarol, a Beavers 17-7 arányban nyer a Pioneers vendégeként. A vereség ellenére az érdieken semmi jelét nem látni a csalódottságnak; mindenki jó hangulatban kezd szedelőzködni, a szülők gyermekeiket látják el jótanáccsal, míg a többi hozzátartozó a kukoricaföldön szanaszét heverő labdákat keresésére indul. A kívülálló azt érezheti, hogy erre a röpke fél napra egy nagy családba csöppent – s ez nem is áll távol a valóságtól...

FÖLDGÖMB VILÁGLÁTÓ A TREND FM-EN
CSÜTÖRTÖKÖNKÉNT 16.35-KOR.
A RÁDIÓBAN VENDÉGÜNK A TÉMÁRÓL:
FEKETE ISTVÁN

KORÁBBI MŰSORAINK MEGHALLGATHATÓK:
WWW.TRENDFM.HU

FEKETE ISTVÁN
FOTÓRIPORTER,
SZERKESZTŐ. ÉRDEKLŐDÉSI
TERÜLETE A SPORT ÉS
A TÁRSADALOM KAPCSOLATA

